

Ιβραίλας, Γιουργέβου, καὶ Τούρνου, καὶ ἔθηκε φρουράς ἐν ἑκάστῳ. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα τὸ 1593, ὁπότε ὁ Βοῦδόδας Μιχαὴλ ἀπεφάσισε ν' ἀποτινάξῃ τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν. Ὑποστηρίζομενος δὲ ὑπὸ τινων συμμάχων προσκτηθέντων μετὰ ἐπιμελῆ ζήτησιν, ἐδίωξε τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὰ φρούρια τοῦ Δανουβίου, καὶ ἀντίστατο εἰς αὐτοὺς ἐπιτυχῶς μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὁ Μωάμεθ Γ', ἐπὶ κεφαλῇς ἑτι κραταιοῦ στρατεύματος, ἠναγκάσθη, μετὰ πολυχρόνιον πόλεμον, νὰ παραιτήσῃ τὰς ἀξιώσεις του. Ἀλλ' ἀποθανόντος τοῦ Μιχαὴλ, ἐπανῆλθον ταχέως τὰ πράγματα εἰς τὴν προτέραν θέσιν των· σύγχυσις καὶ διχόνοιαι ἐπεκράτησαν εἰς τὰς βουλὰς τοῦ κλήρου καὶ τῶν εὐγενῶν, καὶ οὕτως ἡδυνήθη ὁ Σουλτάνος καὶ τὴν ἐξουσίαν του πάλιν νὰ κρατύνῃ, καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς κατοίκους, μὴ συγχωρῶν πλέον εἰς αὐτοὺς νὰ ἐκλέγῳσι τὸν ἡγεμόνα ἢ Βοῦδόδα των.

Τὸ 1710 ὁ Μέγας Πέτρος ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Μολδαυίαν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ κυριεύσῃ αὐτήν, ἵσως δὲ προσέτι καὶ τὴν Βλαχίαν, ἀλλ' ἀπέτυχε· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ μονάρχης ἐσώθη μόνον διὰ τῆς ἐπιδεξιότητος τῆς συζύγου του Αἰκατερίνης, ἥτις διὰ δώρων κατέπεισε τὸν Μέγαν Βεζύρην εἰς ἀνακωχὴν ὅπλων. Τὸ προσεχὲς ἔτος ὁ Σουλτάνος Ἀχμέτ, ἐπὶ λόγῳ ὅτι οἱ ἡγεμόνες τῆς Μολδαυίας καὶ Βλαχίας εἶχον εὐκολύνει τὴν νεωστὶ γενομένην ἀπόπειραν τοῦ Μεγάλου Πέτρου, καθήρεσεν ἀμφοτέρους, κατήγγησεν ὀριστικῶς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τοὺς μέλλοντας Βοῦδόδας, καὶ συνενώσας τὰς δύο χώρας, ἔστειλεν ὡς διοικητὴν τῶν ἡγεμονιῶν ἄρχοντα ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκλεγμένον ἐκ τῶν Γραικῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἵτινες διὰ πολυετῶν σχέσεων πρὸς τὴν αὐτὴν καθίσταντο ἀρμοδιώτατοι εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ θελήματός του. Ὁ Νικόλαος Μαυροκορδάτος ἐστάλθη πρῶτος νὰ διοικήσῃ τὰς ἡγεμονίας μετὰ τὴν ἑνωσίν των. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης καθυπεβλήθησαν αἱ χώραι αὗται εἰς παντοειδὲς καταδυναστείας· διότι πασίγνωστον εἶναι ὅτι οἱ Βοῦδόδαι ἢ Ὀσποδάροι, ὡς ἀπὸ τοῦ νῦν ἐκαλοῦντο, δὲν ἐκυβέρνηον πατρικῷ τῷ τρόπῳ. Ἐπὶ τοῦ μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ῥωσσίας πολέμου εἰς τὰ 1770 μέχρι τοῦ 1774, καὶ πάλιν εἰς τὸ 1789 κατὰ τὴν ἐκρηξίν τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς τῶν Γάλλων, καὶ ἀπὸ τοῦ 1806 μέχρι τοῦ 1812, ἐνῷ ὁ Ναπολέων ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δυνάμεώς του, καὶ ἡ Τουρκία ἐφαίνετο διατεθειμένη νὰ συμμαχήσῃ μετ' αὐτοῦ, ἡ Ῥωσσία κατεῖχε τὰς ἡγεμονίας μὲ τοὺς στρατοὺς αὐτῆς· ὁποιαδήποτε δὲ καὶ ἂν ἦσαν τὰ περὶ αὐτῶν σχέδιά της, ἄδικον ἤθελεν εἶσθαι ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι ἔκαμεν ὑπὲρ αὐτῶν ὠφελίμους συνθήκας μετὰ τῆς Τουρκίας, καὶ τὰς εὐηργέτησε τὰ μέγιστα· ἀλλ' ἡ ἀξιολογώτερα τῶν εὐεργεσιῶν τούτων ἔγεινεν οὐ πρὸ πολλοῦ.

Ὅτε τὸ 1821 ἐξέσπασεν ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, οἱ κάτοικοι τῶν ἡγεμονιῶν, βεβαρυμένοι ἀπὸ τὰς καταχρήσεις, ἡγωνίσθησαν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας· ἀλλ' ἀπέτυχον ἐλεεινῶς· ἀμφοτέρας δὲ τὰς χώρας κατέσχον τὰ Τουρκικὰ καὶ μετέπειτα τὰ Ῥωσσικὰ στρατεύματα, καὶ κατέφερον αὐτὰς εἰς δεινὴν θέσιν. Ματαίως ἤθελε τις ζητῆσαι, λέγει Ἀγγλος περιηγητῆς, νὰ εἰκονίσῃ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῶν ἡγεμονιῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην· εἰς τινες τόπους οἱ ἄθλιοι χωρικοὶ ἠναγκάζοντο νὰ τρώγῳσιν ἀγρίας βοτάνας, τοὺς φλοιούς τῶν δένδρων, καὶ παρομοίας μὴ θρεπτικὰς ὕλας. Ποσότητα γεννημάτων, σταλθεῖσαν πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν φιλανθρώπων κατοίκων τῶν γειτονικῶν Αὐστριακῶν ἐπαρχιῶν, συνέλαβον οἱ Ῥῶσσοι στρατιῶται ἀφοῦ διέβη τὰ σύνορα. Ὀλόκληρος ἡ χώρα κατεστράφη, καὶ ὁ πληθυσμὸς ἡλαττώθη εἰς ἓν τεταρτημόριον τοῦ προτέρου ἀριθμοῦ. Ἡ ἐλεεινὴ αὕτη τῶν πραγμάτων κατάστασις ἔλαβε τέλος τὸ 1829 διὰ τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει συνθήκης, καθ' ἣν ἀποκατέστη εἰς ἑκάστην ἡγεμονίαν τὸ πρόνομιον τοῦ ἐκλέγειν τὸν ἄρχοντά της, καὶ συνεκροτήθη κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα συνιστάμενον ἐκ τινος ἀριθμοῦ γερουσιαστῶν, οἵτινες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τὸν ἄρχοντα, καὶ ἐξετάζειν τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεώς του· ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου, ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως, καὶ ἡ εὐθύνη τῶν ὑπουργῶν ἐξησφαλίσθησαν· ὑγειονομία καὶ λοιμοκαθαρτήρια καθιδρύθησαν, ὁ στρατὸς ὠργανίσθη κατ' Εὐρωπαϊκὸν τρόπον, καὶ πολιτικὰ καὶ ἐγκληματικὰ δικαστήρια ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν. Ἀπὸ τῆς συνθήκης λοιπὸν αὐτῆς, ἥτις πρῶτον ἐξετελέσθη τὸ 1832, χρονολογεῖται ἡ ἀναγέννησις τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαυίας. Πνεῦμα ἐθνισμοῦ καὶ βιομηχανίας ἀνεπτύχθη ἔκτοτε μετὰ τῶν κατοίκων· ξένοι, ἐξελκυσθέντες ἐκ τῶν συνορευουσῶν ἐπαρχιῶν ὑπὸ τῆς μεγάλης καρποφορίας τοῦ χώματος καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ζῆν ὑπὸ κυβέρνησιν τόσον χρηστὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος παρέχουσιν, ἐπολιτογραφήθησαν, καὶ ἡγόρασαν γῆν, ἥτις ὡς ἐκ τούτου καὶ ἐτιμήθη πολὺ μᾶλλον· ἔμποροι καὶ ἐργοστασιάρχαι πολλὰ χόθεν τῆς Εὐρώπης ἤρχισαν τὴν ἀνέγερσιν τῶν διαφορῶν οἰκοδομῶν τῶν διὰ τὰς ἐμπορικὰς των κερδοσκοπίας ἀπαιτουμένων, καὶ γενικῶς ὑπάρχουσι λόγοις ἀποχρῶντες ὥστε νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αἱ ἡγεμονίαι ἐισῆλθον εἰς εὐδαιμονέστερον στάδιον.

ΤΑ ἐκ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας ἐξαχθέντα χειροτεχνήματα καὶ προϊόντα, τὸ 1810, ἦσαν τῆς ἀξίας 10,706,430 Λιτρῶν Στερλινῶν· ἐκ τούτων εἰς μὲν τὰς παλαιὰς χώρας ἐστάλθησαν 22,026,341 Λ. Σ., εἰς δὲ τὰς Ἀγγλικὰς καὶ ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς ἀποικίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀνεξαρτήτων ἀποικίων, 28,680,089 Λ. Σ.